

Alueiden Hyte tuki

**Nikotiinittomuuden edistäminen
Varhalla**

Minna Pohjola

Varsinais-Suomen hyvinvointialue • Egentliga Finlands vårdförskningsområde

27.11.2024

Varsinais-Suomen hyvinvointialue = Varha pähkinänkuoressa

- Väestömme **488 000** asukasta
- VarHan muodostivat **34 organisaatiota** 1.1.2023:
  - 27 kunnan sotepalvelut
  - Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri
  - Erityishuollon palvelut eli KTO ja Kårkulla
  - Varsinais-Suomen lastensuojelun kuntayhtymä
  - Varsinais-Suomen pelastuslaitos
- **Työntekijöitä** hyvinvointialueella yhteensä **23 500**
  - VarHa on henkilöstömäärältään maamme toiseksi suurin hyvinvointialue ja **yksi Suomen suurimmista työnantajista**.
- **Ostopalveluita** miljardi 2.5 miljardin budjetista

Tupakasta ja nikotiinista vieroitus

Rakenteet

- Nikotiiniton Varha ohjausryhmän nimeäminen / asettaminen

Tietojohtaminen

- Varmistetaan ja edistetään tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön ja vieroitustoiminnan rakenteista kirjaamista

Osaamisen vahvistaminen (Käypä hoito suositus)

- Tupakka- ja nikotiiniyhdyshenkilöverkoston kokoaminen ja teams työtila
- Kysely yhdyskiloille 9/ 2024: Tupakka- ja nikotiiniyhdyshenkilöiden kokemuksia nikotiinvieroituksen nykytilanteesta ja siihen liittyvän koulutuksen tarpeesta
- 2.10.2024 Kohti nikotiinitonta elämää koulutus
- Tyks psykiatrian henkilöstön moodle kurssi

Viestintä

- Palvelupolut internetsivustolle
- Ohjeistukset

Hyvät käytännöt

- Tyks psykiatrian osasto- ja avohoidon käytännöt (Kompassisairaala)
- Avoterveydenhuollon toimintamallin kehittäminen 11/ 2024
-

Erityisen tuen tarpeessa olevat

- Lapset ja nuoret: Pilotti Syöpäjärjestöjen toimintamalli nuorten tupakka- ja nikotiinituotteiden lopettamisen tukeminen koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa
- Raskaana olevat: Sähköinen perhevalmennus – tupakointi ja nikotiinituotteet raskausaikana video

Tupakasta ja
nikotiinista vieroitus

Suosituksset hyvinvointialueille

Rakenteet	Tietojohtaminen	Osaamisen vahvistaminen
Viestintä	Hyvät käytännöt	Erityisen tuen tarpeessa olevat

Sosiaali- ja terveysministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriön
JULKAISUJA | 2024:16

Tupakka- ja nikotiiniriippuvuuden ehkäisy ja hoito

Käypä hoito -suositus (Julkaistu: 5.3.2024)

- Terveydenhuollon henkilöstön tehtävänä on **tunnistaa potilaan tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö ja tupakka- ja nikotiiniriippuvuus, kehottaa häntä lopettamaan käyttö sekä auttaa ja kannustaa häntä vieroituksessa**. Lääkärin kannustavat viestit ovat erityisen tärkeitä.
- Suosituksessa kuvatut käyttäytymisen muutokseen tähtäävät vieroitusinterventiot soveltuvat myös sosiaalipalveluissa toteutettaviksi.
- Hyvinvointialueiden ja muiden hoito-organisaatioiden on tärkeää sopia ja kirjata omat vieroituksen toimintamallinsa. Vieroituksen aloittavalle järjestetään seurantakontaktit 1–2 viikon, 1 kuukauden ja 3 kuukauden päähän vieroituksen alusta. Seurantavälejä muokataan yksilöllisen tarpeen mukaan.

Tupakka- ja nikotiiniyhdyshenkilöverkosto

Tarkoitus

- Verkosto kokoaa yhteen Varhan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset, joiden tehtävänä on nikotiinista vieroitus
- Jokaisessa yksikössä / palvelualueella on vähintään yksi nimetty tupakka- ja nikotiiniyhdyshenkilö

Tavoitteet

- Tukee nikotiinittomuuden edistämisen työtä Varhalla
- Tarjoaa ajankohtaista tietoa asioista, tapahtumista ja koulutusmahdollisuuksista
- Edistää hyvien käytänteiden jakamista (oppimisympäristö)
- Mahdollistaa verkoston jäsenten välistä vuoropuhelua (motivointi / innostaminen)
- Vastaa jäsenten koulutustarpeisiin (tuki- ja tietotarpeiden selvittäminen)
- Edistää työllään osaltaan varsinais-suomalaisten hyvinvointia ja terveyttä

Miksi verkosto?

- Laaja toimintaympäristö
- Toiminnan tehostaminen
- Palveluiden kehittäminen
- Verkostoituminen

Yhdyshenkilön rooli/tehtävät

- Tuki työn arjessa
- Perehdyttäjä
- Koordinaattori
- Kehittäjä
- Verkostoituja

Verkoston toiminta

- Alueellinen koulutus 1-2 x vuodessa, seuraava 19.3.2025
- Teams työtila: tiedottaminen, keskustelut, kysy asiasta ja kyselyt
- Tupakkatauot:
  - 12.12.2024 klo 13-14 / Nikotiinikorvaustuotteet
  - 22.1.2025 klo 13-14 / Nikotiinituotteiden puheeksiotto
  - Kevät 2025 Tupakointitietojen kirjaaminen
  - Kevät 2025 Avoterveydenhuollon toimintamalli
- Toimintamallien / Hyvien käytänteiden kehittäminen workshopit
  - Avoterveydenhuollon toimintamalli 11/2024

Teams työtila

- Työtilan käyttäjäroolit --> omistajat, jäsenet, vierailijat
- Työtilan avoimuus --> yksityinen
- Työtilan sisäiset keskustelut
- Työtilan tiedostot --> Kansiot teemoittain

Tiedostot / Kansiot

	Keskustelun tueksi
	Lapset ja nuoret
	Lisätietoa ja tukea
	Nikotiinikorvaustuotteet
	Nikotiiniriippuvuudesta
	Nikotiinittomana leikkaukseen
	Painettuja materiaaleja
	Raskaana olevat ja pienten lasten vanhemm...
	Suun terveys
	Tilastotietoa

Kiitos!

Tupakasta ja nikotiinista vieroitus on osa hyvää ja laadukasta hoitoa ja palvelua.

Hyvinvointia yhdessä, joka päivä!

minna.johanna.pohjola@varha.fi

p.046-970 2550